

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

29 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Iulia Sîrcu
Iurie Bejenaru, Iuliana Oprea

examinînd cererea de recurs depusă de Luchian Nicolae David, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Cooperativei de Consum din satul Budești împotriva Consiliului sătesc Colonița, Primăriei satului Colonița, lui Nicolae David Luchian, Ana Luchian, Nicolae Nicolae Luchian și Galina Luchian, intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice, cu privire la declararea nulității deciziei cu privire la vânzarea-cumpărarea terenului aferent imobilului și a contractelor de vânzare-cumpărare a imobilului și modificarea înregistrărilor din Registrul bunurilor imobile,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2015, prin care a fost respinsă cererea de amînare și a fost restituit apelul,

C O N S T A T Ă:

La 03.06.2010, Cooperativa de Consum din s. Budești a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului sătesc Colonița și lui Nicolae David Luchian, intervenienți accesorii Primăria s. Colonița, Ana Luchian și Nicolae Nicolae Luchian cu privire la declararea nulității deciziei cu privire la vânzarea-cumpărarea terenului aferent imobilului și a contractului de vânzare-cumpărare a imobilului și modificarea înregistrărilor din Registrul bunurilor imobile.

La 12.01.2011, Cooperativa de Consum din s. Budești a depus cerere de completare și concretizare a pretențiilor, solicitînd atragerea în proces a Galinei Luchian în calitate de copîrît și declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare din 11.10.2010, înregistrat la OCT Chișinău la 14.10.2010.

La 10.02.2011, Cooperativa de Consum din s. Budești a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolae Luchian cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a imobilului și restituirea imobilului.

Prin urmare, solicită declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare din 11.06.2007 a bunului imobil cu nr. cadastral 014910901501001 – soclu magazinului din str. 31 August, 5, sat. Colonița, încheiat între Cooperativa de Consum „ConsumCoop” Budești și Nicolae Luchian și restituirea de către Nicolae Luchian a imobilului menționat, cu restituirea de către Cooperativa de Consum „ConsumCoop” Budești a sumei achitate.

Ulterior, Cooperativa de Consum din s. Budești și-a concretizat pretențiile, solicitând anularea deciziei Consiliului sătesc Colonița nr. 3/11 din 18.05.2009 cu privire la vânzarea-cumpărarea terenului aferent imobilului din str. 31 August, 5 „etaj soclu” din Centru Comercial, declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a terenului încheiat între Primăria s. Colonița și Nicolae Luchian la 16.07.2009, radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului lui Nicolae Luchian asupra terenului aferent obiectului Centru Comercial din str. 31 August, 5, sat. Colonița, cu suprafața de 0,0886 ha, declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare încheiat între Nicolae Luchian, Ana Luchian reprezentați de către Cristina Luchian și Nicolae Luchian la 09.04.2010 și a contractului de vânzare-cumpărare încheiat între Nicolae Luchian și Galina Luchian la 11.10.2010 și restituirea de către Nicolae Luchian a imobilului – soclu magazinului din str. 31 August, 5, sat. Colonița, cu restituirea de către Cooperativa de consum „ConsumCoop” Budești a sumei achitate.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 20 aprilie 2011 acțiunea a fost admisă parțial.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2012 au fost admise apelurile declarate de către Cooperativa de consum din s. Budești și Nicolae Luchian, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost restituită pricina spre rejudecare în primă instanță, de un alt complet de judecată.

La 29.01.2013, Cooperativa de Consum din s. Budești a depus împotriva Consiliului sătesc Colonița, lui Nicolae David Luchian, Ana Luchian, Nicolae Nicolae Luchian și Galina Luchian, intervenienți accesorii Primăria satului Colonița și Agenția Proprietății Publice o cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând anularea deciziei Consiliului sătesc Colonița nr. 3/11 din 18.05.2009 cu privire la vânzarea-cumpărarea terenului aferent imobilului din str. 31 August, 5 „etaj soclu” din Centru Comercial, declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a terenului cu nr. cadastral 0149109.015 cu suprafața totală de 0,0886 ha aferent imobilului din str. 31 August, 5, sat. Colonița, mun. Chișinău încheiat între Primăria sat. Colonița, mun. Chișinău și Nicolae David Luchian la 16.07.2009, a contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil cu nr. cadastral 0149109.015.01.001 cu suprafața totală de 119,6 m² din str. 31 August, 5, sat. Colonița încheiat între Cooperativa de consum din sat. Budești și Nicolae David Luchian la 11.06.2007, a contractului de vânzare-cumpărare a terenului cu nr. cadastral 0149109.015 cu suprafața totală de 0,0886 ha aferent imobilului din str. 31 August, 5, sat. Colonița și a bunului imobil cu nr. cadastral 0149109.015.01.001 cu suprafața totală de 119,6 m² din str. 31 August, 5, sat. Colonița încheiat între Nicolae David Luchian, Ana Luchian și Nicolae Nicolae Luchian la 09.04.2010 și a contractului de vânzare-cumpărare a terenului cu nr. cadastral 0149109.015 cu suprafața totală de 0,0886 ha aferent imobilului din str. 31 August, 5, sat. Colonița și a bunului imobil cu nr. cadastral 0149109.015.01.001 cu suprafața totală de 119,6 m² din str. 31 August, 5, sat. Colonița încheiat între Nicolae Nicolae Luchian și Galina Luchian la 11.10.2010, radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate al Galinei Luchian asupra bunului imobil cu nr. cadastral 0149109.015.01.001 cu suprafața totală de 119,6 m² din str. 31 August, 5, sat. Colonița, restituirea de către Galina Luchian a bunului imobil cu nr. cadastral 0149109.015.01.001, cu suprafața totală de 119,6 m² din str. 31 August, 5, sat.

Colonița și încasarea de la pîrîți a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 25 martie 2014, acțiunea a fost admisă, au fost declarate nule decizia Consiliului sătesc Colonița nr. 3/11 din 18.05.2009 cu privire la vînzarea-cumpărarea terenului aferent imobilului din str. 31 August, 5 „etaj soclu” din Centru Comercial, contractul de vînzare-cumpărare a încăperii nelocative cu suprafața 119,6 m² din str. 31 August, 5, sat. Colonița, mun. Chișinău, nr. cadastral 0149109.015.01.001, încheiat între Cooperativa de consum din s. Budești și Nicolae David Luchian la 11.06.2007, la prețul de 50 000 lei, cu aducerea părților în poziția inițială, contractul de vînzare-cumpărare a terenului cu suprafața de 0,0886 ha, nr. cadastral 0149109.015, aferent imobilului din str. 31 August, 5, sat. Colonița, mun. Chișinău, nr. cadastral 0149109.015.01.001, încheiat între Primăria s. Colonița, mun. Chișinău și Nicolae David Luchian la 16.07.2009, la prețul de 46 420,50 lei, cu aducerea părților în poziția inițială, contractul de vînzare-cumpărare a încăperii nelocative cu suprafața de 119,6 m², nr. cadastral 0149109.015.01.001 și a terenului cu suprafața de 0,0886 ha, nr. cadastral 0149109.015, aferent imobilului din str. 31 August, 5, sat. Colonița încheiat între Nicolae David Luchian, Ana Luchian și Nicolae Nicolae Luchian la 09.04.2010, la prețul de 100 000 lei, cu aducerea părților în poziția inițială și contractul de vînzare-cumpărare a încăperii nelocative cu suprafața de 119,6 m², nr. cadastral 0149109.015.01.001 și a terenului cu suprafața de 0,0886 ha, nr. cadastral 0149109.015, aferent imobilului din str. 31 August, 5, sat. Colonița încheiat între Nicolae Nicolae Luchian și Galina Luchian la 11.10.2010, la prețul de 100 000 lei, cu aducerea părților în poziția inițială, au fost încasate de la Nicolae David Luchian în beneficiul Cooperativei de consum din s. Budești cheltuielile de judecată în sumă de 1 500 lei și a fost încasată în mod solidar de la Nicolae David Luchian, Ana Luchian, Nicolae Nicolae Luchian și Galina Luchian în beneficiul Cooperativei de consum din s. Budești taxa de stat în sumă de 12708,81 lei.

La 24.04.2014, Nicolae David Luchian, Nicolae Nicolae Luchian, Ana Luchian și Galina Luchian au depus cerere de apel împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd admiterea acesteia, casarea integrală a hotărîrii Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 25 martie 2014 și restituirea pricinii spre rejudecare în primă instanță. De asemenea, au mai solicitat scutirea de plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2014, nu a fost dat curs cererii de apel depusă de către Nicolae David Luchian, Ana Luchian, Galina Luchian și Nicolae Nicolae Luchian, fiindu-le acordat termen pînă la 25 iunie 2014 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 9 531,61 lei și a apelului motivat.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 10 septembrie 2014, a fost admis recursul declarat de către Nicolae David Luchian, Ana Luchian, Galina Luchian și Nicolae Nicolae Luchian, casată integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2014 cu restituirea pricinii la Curtea de Apel Chișinău pentru soluționarea chestiunii cu privire la scutirea de plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2014, s-a respins cererea apelanților cu privire la scutirea de la achitarea plății taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelanților termen pînă la 10.12.2014 pentru

prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 9 531,61 lei și a apelului motivat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2015, a fost respinsă cererea apelantului Luchian Nicolae David cu privire la amânarea procesului și a fost restituită lui Nicolae David Luchian, Ana Luchian, Galina Luchian și Nicolae Nicolae Luchian cererea de apel cu toate documentele anexate.

În motivarea încheierii, instanța de apel a invocat prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, menționând că apelanții nu au lichidat neajunsurile în termenul indicat în încheierea Curții de Apel Chișinău din 05.11.2014, adică nu au prezentat apelul motivat și dovada de achitare a taxei de stat în mărime de 9 531,61 lei.

Totodată, instanța de apel a constatat că apelanții se folosesc cu rea-credință de drepturile lor procedurale, începând cu 29.12.2014 și pînă la 15.01.2015 nu au lichidat neajunsurile, nu s-au prezentat la ședința instanței de apel, iar apelantul Luchian Nicolae David, fără a înlătura neajunsurile, a depus în instanța de apel o cerere neîntemeiată cu privire la amânarea examinării apelului, prin ce tergiversează intenționat examinarea.

La 20.02.2015, Luchian Nicolae David a depus cerere de recurs împotriva încheierii în cauză, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 15.01.2015 și restituirea pricinii la rejudecare.

În motivarea recursului, recurentul a invocat ilegalitatea încheierii recurate, menționînd că aceasta a fost pronunțată în lipsa sa, temeiul solicitării amînării fiind starea sa de sănătate, ceea ce a dus la încălcarea dreptului la un proces echitabil.

La 07.04.2015, Cooperativa de Consum din com. Budești a depus referință pe marginea recursului declarat de Luchian Nicolae David, prin care și-a manifestat dezacordul cu argumentele acestuia și a solicitat respingerea lui.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la temeiul de restituire a cererii de apel – motiv pentru care de către Colegiu este considerată legală și întemeiată.

Potrivit art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, Colegiul constată că apelanții la depunerea apelului împotriva hotărîrii Judecătoreiei Ciocana, mun. Chișinău din 25.03.2014, nu au prezentat apelul motivat și dovada de achitare a taxei de stat, iar instanța de apel prin încheierea din

05.11.2014 i-a acordat termen pentru înlăturarea acestor neajunsuri, iar ulterior a restituit cererea de apel.

La adoptarea încheierii recurate instanța de apel a aplicat prevederile art. 369 alin. (1) CPC, adică a restituit cererea de apel, deoarece apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) CPC.

Astfel, Colegiul constată legalitatea încheierii recurate, deoarece apelanții nu au îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel, în speță nu au prezentat în termenul stabilit cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat.

Potrivit art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Prin urmare, dreptul apelanților de a depune cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, a expirat la 15.01.2015.

În conformitate cu prevederile art. 10 alin. (1) CPC, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

(2) Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură poate fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

(3) Sancțiunile procedurale vizează atît actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cît și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În acest sens, instanța de apel corect a conchis că, apelanții sunt ținuti să suporte consecințele nefavorabile, rezultate din necunoașterea ori interpretarea viciată a prevederilor legii.

În același timp, instanța de recurs constată că recurentul nu a invocat argumente ce țin de restituirea apelului, ci doar referitoare la respingerea cererii de amînare.

Astfel, Colegiul consideră neîntemeiată afirmația recurentului cum că nu s-a putut prezenta în ședința din 15.01.2015, deoarece a fost bolnav, iar instanța neîntemeiat a respins cererea sa de amînare.

Or, instanța de apel corect a constatat că apelantul se folosește cu rea-credință de drepturile sale procedurale, deoarece a înaintat cerere de amînare fără a proba motivele acesteia, iar apelul motivat așa și nu a fost depus, deși această obligație i-a apărut încă la 24.04.2014.

Mai mult ca atît, prezența apelantului în ședința instanței de apel la 15.01.2015 nu era obligatorie, întrucît se soluționa chestiunea punerii pe rol a cererii de apel, iar înlăturarea neajunsurilor sesizate în încheierea din 05.11.2014, adică prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat, nu impunea

neapărat deplasarea în instanță, ci putea fi efectuată și prin intermediul poștei sau cu un delegat, așa cum a fost expediată între altele și cererea de amânare.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere obligația părților de a se conforma dispozițiilor instanței de apel, sub sancțiunea restituirii apelului.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată netemeinicia motivelor invocate de către recurent în cererea de recurs.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de Luchian Nicolae David.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Cooperativei de Consum din satul Budești împotriva Consiliului sătesc Colonița, Primăriei satului Colonița, lui Nicolae David Luchian, Ana Luchian, Nicolae Nicolae Luchian și Galina Luchian, intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice, cu privire la declararea nulității deciziei cu privire la vânzarea-cumpărarea terenului aferent imobilului și a contractelor de vânzare-cumpărare a imobilului și modificarea înregistrărilor din Registrul bunurilor imobile.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Iurie Bejenaru

Iuliana Oprea